

Michael Müller
Barn af den kolde krig
352 sider
Gyldendal

Det er sjældent, at erindringsbøger frembyder et musikalsk sprog. Det er ikke desto mindre tilfældet i den nye bog om kendte menneskers beretninger fra perioden under den kolde krig, hvad de kan huske, hvor de var, hvordan de havde det osv. osv.

Det er danskere fra Ulla Terkelsen, over Peter Aalbæk og til Lotte Heise for bare at nævne nogle få.

Alle som en vedstår sig den angst og den uro, som de levede med i perioden fra Anden Verdenskrigs afslutning og til Berlinmurens fald.

Den ængstelse og uro der har påvirket ikke bare de kendte personligheder i denne bog, men som også helt sikkert har måttet påvirke de fleste.

Og når angst og uro indtræder i et menneskesind, skulle vi hilse og sige, så sker der mange gange det, at man gør nogle ting, man ikke ville have gjort, hvis man var gennemgribende lykkelig og uden ængstelse for atomkrig eller verdens sammenbrud. Ofte går man efter det forkerte, hvis man er grundlæggende bange. Men lad det nu ligge. Tilbage til musikken.

Der er én beretning, der står over dem alle i sproglig musikalitet.

Og det er Leif Davidsen. Man forstår, hvorfor han blev forfatter.

Han ikke bare beretter, hvordan det hele var for ham, han nærmest synger det ud, så han rammer os bag korridorerne og vort eget forsvars panserværk, så vi selv kommer til at mærke den uto og ængstelse, der var en del af den vestlige verden, som ingen af os anede, hvornår ville forsvinde i ét hidsigt atomangreb.

Leif Davidsen beretter da også om, hvordan det reelt var ved at gå galt for hele verden under en NAT=-øvelse i 1983, Able Archer 83, hvor det kun var på grund af generalsekretær Andropovs koma-status, at man ikke turde angribe NATO-landene, selv om man var nok så overbevist om, at de snart ville slå til.

Konflikten mellem øst og vest var højspændt.

Udover Leif Davidsens syngende sprog og hans meget velunderbyggede anekdoter fra tiden i Sovjet med aflytninger og fængsel til udenlandske journalister, der arbejdede lidt for ivrigt med leverancer af hemmeligstemplede kort fra bibliotekarer.

Og naturligvis kan de også synge gennem linjerne, måske ikke helt så gribende som Leif

Davidsen, men næsten. F.eks. Ulla Terkelsen, da hun med langt hår og flagrende gevandter på grænsen mellem DDR og Polen mødte et lille endeligt i en kvindelig grænsebetjent:

Hun kunne have slået mig ihjel og tænkte sikkert, hvad det var for en åndssvag hippie-kælling, der stod her på grænsen.

Og så er der naturligvis bogens mange andre personer, der vitterligt har en masse på hjerte. Og når vi skriver på hjerte, så mener vi det, idet angsten er en af de absolutte følelser i den menneskelige psyke, og når først, der bliver lukket op for posen, så vælter det ud.

Michael Müller er rigtig god til at stille spørgsmål, som det er meget sjældent, en af de andre i bogen får på samme måde. Vi får et godt indblik i, hvem mange af personerne er som mennesker, hvad de læser, hvorfor de blev tiltrukket af Sovjet., hvad de mener om chancerne for en ny, kold krig eller sågar konflikt mellem Vesten og Sovjet, hvilke udfordringer EU har, hvordan man talte med sine forældre om det hele, og hvad nationale kræfter betyder.

At Den kolde Krig har haft eksorbitant indflydelse på samtlige medvirkende i bogen er uomtvisteligt, idet mange episoder under Den kolde Krig bliver sammenlignet med 9/11. Og som noget, der er DERES 9/11.

Herudover får vi mange, spændende detaljer om nogle af de medvirkendes gøren og laden; flere steder undrer man siger over, hvad det her, det har med kold krig at gøre. Men det har det jo nok i den udstrækning, at det hører med til fortællingen om, hvordan det var at være barn i den lange periode, krigen varede.

Flot sat op med overskrifter undervejs serveret på en humoristisk måde.